

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bay Endre ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kocsis József ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés megszegése iránt a Tapolcai Városi Bíróságon 8.P.20.387/2009. szám alatt folyamatban volt és a Veszprém Megyei Bíróság 1.Pf.20.315/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperes tulajdonában áll a b.-i X hrsz. alatti ingatlan, amelynek a szennyvízcsatorna hálózatba való bekötése érdekében a felperes tagja lett a 2001. október 21-én létrejött B.-i Vízközmű Társulatnak. A tájékoztatás alapján úgy tudta, hogy a csatorna az 1450 hrsz-ú magánútról kerül bekötésre, de a csonkot végül - a felperes tudta és beleegyezése nélkül - egy másik irányból helyezték el a kertjében. A lakóház szennyvízhálózatra való rákötése ebből az irányból csak aránytalanul nagy, több millió forintos költséggel lenne megvalósítható, amelyet a felperes nem kívánt viselni, a csonkot pedig egy általa kezdeményezett birtokháborítási eljárás eredményeképpen - jogerős határozat alapján - elbontották.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az ingatlanára a szennyvízcsatorna bekötő csonkja nincs bekötve, az alperes egyenlőre nem képes az 1450 hrsz-ú magánúton a csatornát úgy megépíteni, hogy arra az 1452 hrsz. alatti ingatlan ráköthető legyen. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy a felperes vállalja a többi tulajdonossal azonos feltételek mellett az 1450 hrsz-ú úton megépülő csatornára való rákötést. Előadta, hogy a

rákötés vonatkozásában teljesítést nem követelhet, de jogai védelmében szükség van a megállapítási kereset teljesítésére annak érdekében, hogy az elhúzóó ügyben a felek nyilatkozatai ne mehessenek feledésbe. Az ítélettel igazolni tudná azt, hogy nem követelhető tőle az alkalmatlan helyen lévő csatornára való rákötés.

Az alperes a kereset elutasítását kérte azzal, hogy a felek között jogvita nincs, de nem állnak fenn a megállapítási kereset indításának a feltételei sem.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, a felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a Pp. 123. §-ában rögzített törvényi feltételek meglétének hiányában nem volt megalapozott a megállapítás iránti kereset. Nincs helye ugyanis megállapítási kereset előterjesztésének olyan tények, körülmények vonatkozásában, amelyekre az ellenérdeklő fél által indított perben védekezésnek hivatkozni lehet (BH2005.146., BH1985.195.), a felperes pedig az általa megjelölt tények valós voltának a megállapítását jogai jövőbeni védelme érdekében kérte. Az, hogy a felperes - a többi tulajdonossal azonos feltételekkel - vállalta a megépülő csatornára való rákötést, nem megállapítást, hanem felhatalmazást jelent arra, hogy a felperes hátrányos jogkövetkezmények nélkül kivárja a szándékainak megfelelő nyomvonalon kiépülő csatornahálózat megvalósulását. A meglévő csatorna alkalmassága az eljárás során nem volt vizsgálható és túlmutatna a kereseten az esetleges hatósági eljárás és az annak során igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek vizsgálata, mert nem merült fel peradat arra, hogy az alperes részéről bármilyen intézkedés fenyegetné a felperest.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett előfelülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte, hogy annak hatályon kívül helyezésével a Legfelsőbb Bíróság adjon helyt keresetének.

A felülvizsgálati kérelem indokolásában kifejtette, hogy a jogerős ítélet által hivatkozott eseti döntések nem jelentik alapját a kereset elutasításának, mert azok a perbeli esetre nem alkalmazhatóak. A BH1985.195. számú jogeset alapjául szolgáló ügyben a fél a folyamatban lévő ügyben marasztalás (elutasítás) helyett kérte a megállapítást, ami nem vitatottan nem lehetséges, de a perbeli esetben a felperes marasztalásra irányuló igényt nem terjeszthetett elő.

A BH2005.146. számú jogesettől eltérően a perbeli esetben a felek között szerződéses kapcsolat nem állt fenn, így a felperes annak érvénytelenségére sem hivatkozhat határidő nélkül, illetve

megtámadási jogát sem érvényesíthetné kifogás útján. A felperes jogai megóvására akkor is szükség van, ha egyetlen közigazgatási szerv sem szűnik meg jogutód nélkül, de az ígért 2018-as csatornaépítésig, akár az alperes személyében is jelentős változások következhetnek be. Az alperes vagy jogutódja sohasem fog pert indítani a felperessel szemben, hanem a közhatalmi jogosítványai alapján jár majd el, amelyben az elhangzott, de ítéletbe nem foglalt kijelentés védekezésésként aligha lesz érvényesíthető.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperes bruttó 30.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére való kötelezésére irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállás alapján, helytállónan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresete megalapozatlan. Jogszabálysértés nem volt megállapítható.

A helyesen hivatkozott Pp. 123. §-ának rendelkezése szerint - számadás helyességének megállapításán kívül - megállapítási keresetnek akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy más okból teljesítést nem követelhet. Nem vitathatóan a felperes az általa előadottak tekintetében teljesítést nem követelhetett, így a kereset megalapozottsága körében azt kellett vizsgálni, hogy az alperessel szembeni jogvédelme érdekében szükséges-e az abban foglaltak jogerős ítéletben való deklarálása.

A felperes a kereset teljesítését azért kérte, mert nem megfelelő módon bár, de megépült az ingatlana mellett egy közcsatorna, amelyet a jövőben akár a rákötésre műszakilag rendelkezésre állónak is tekinthetnek és így talajterhelési díj viselésére kötelezhetik. Megtörténhet ez annak ellenére, hogy mindent megtett a csatornára való rácsatlakozása érdekében és ha az a megfelelő módon kiépülne, arra rá is csatlakozna. Mindezek - bizonyítottságuk esetén - méltányolható indoknak is minősülnek, de figyelemmel kell lenni arra, hogy a környezetterhelési díj egy adójellegű fizetési kötelezettség, amelyet közigazgatási eljárás keretében szabnak ki. A kereset teljesítésével így egy polgári eljárás keretében kerülne megállapításra az, hogy ilyen jellegű fizetési kötelezettsége a felperesnek nem áll fenn, azaz ütközhetne a perbeli ügyben meghozott jogerős ítélet anyagi jogereje egy közigazgatási eljárásra tartozó ügyben hozott határozattal, adott esetben akár bírói ítélettel is. Ez tekintettel arra, hogy az ügy közigazgatási

útra és így közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik nem lehetséges, ilyen jellegű fizetési kötelezettség fennállása tekintetében megállapítási per nem indítható (KGD1992.127.).

Helyesen hivatkozott azonban a jogerős ítélet a BH2005.146. és BH1985.195. számú eseti döntésekre is, mert azok ha más jogi alapon is, de azt fejtették ki elvi élel, hogy olyan tényekre vonatkozóan, amelyekre konkrét perben védekezésként hivatkozni lehet - jog megóvása címén - nincs helye megállapítási kereset előterjesztésének. A felperessel szemben nem indult eljárás talajterhelési díj megfizetésére, de abban az esetben, ha a fizetési kötelezettségét - az általa előadottak ellenére - mégis megállapítanák, a közigazgatási eljárás során és így végső soron az ügy elbírálására jogosult közigazgatási bíróság útján jogosult az itt előadott indokai védekezésként való előterjesztésére. Nincs azonban lehetőség arra, hogy kötelezettséget megállapító határozat nélkül, előzetesen és bizonytalan időre előre megállapításra kerüljön az, hogy a felperesnek nem állhat fenn ilyen jellegű fizetési kötelezettsége.

A Legfelsőbb Bíróság a kifejtettekre tekintettel - a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyláson kívül meghozott határozatával - a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított - és a 4/A. § (1) bekezdése szerint ÁFÁ-val növelt összegű - ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

Budapest, 2011. szeptember 6.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelél:
tisztviselő